

L'aneguet lleig

Fitxa del llibre i justificació

L'aneguet lleig. Adaptació de Mercè Escardó i Bas. Il·lustracions de Max. La galera popular

ANÀLISI DELS CONTINGUTS QUE ENS OFEREIX EL CONTE.

ESTRUCTURA NARRATIVA: Tradicional. Inici, nus i desenllaç. És una bona adaptació. El llenguatge és planer i fa servir paraules i sintagmes col·loquials, les formes verbals, per exemple són les que es fan servir actualment. Els diàlegs són senzills de reconèixer i es fan servir amb generositat.

- **Inici:** Situa un personatge principal (l'ànega que tindrà dels pollets de seguida) en l'espai on es desenvoluparà la narració. De seguida neixen els pollets i en sabem algunes característiques. Els moments narratius més importants del conte són: el naixement dels aneguets. La descoberta que tots no són igual. Les burles a que es veu sotmès l'aneguet lleig. La separació del grup. El pas del temps que porta al desenvolupament i la transformació en un signe meravellós i la seva actitud de ser feliç ara que, per fi, se sent bé amb ell mateix i retroba els seus.
- **Títol:** El protagonista rebrà aquest qualificatiu que el definirà tot l'estona i li atribuirà una característica que és el nus de tota la trama del conte. "L'aneguet lleig"
- **Desenvolupament:** L'aneguet és lleig de petit però no de gran. Es converteix en un cigne preciós que queda meravellat quan veu la seva pròpia imatge reflectida en el llac.
- **Final:** La capacitat de ser feliç desenvolupada a partir del patiment.
- **Personatges:** l'aneguet que no arriba mai a entendre la seva situació. Els aneguets de la seva família que l'ajuden ben poquet. L'ànega que el vol protegir però no se'n surt. La gent del poble que també el tracten malament. Els cignes que el reconeixen com a tal i li donen la identitat personal perduda.
- **Temps narratiu:** És l'estiu. Fa tant que cova!. Quan s'aixeca. Per fi. Quan duu els aneguets. Quan el veu. Al cap de pocs dies. De sobte. Alhora. Cau la nit. La tardor ja és aquí. De mica en mica va arribant l'hivern. Després d'un hivern. Encara. Tot d'una. Abans. Quan era...
- **Espai de la narració:** Entre les fulles de repalassa; arran d'una casa; a l'aigua; anar primera, anar el darrer; al corral; per damunt la tanca; un aiguamoll; per allà; cap al sud; l'aire; sobre l'estanyol; entre els joncs i les canyes; sota l'ala; una cabana; en aquella casa; cap al món de fora; aquí; el forat; per allí; dins d'un barrilet de mantega; sota els seus becs; fins on; fora de lloc; des del fons del seu cor.
- **Autora:** en aquest cas adaptadora d'un conte popular. La Mercè Escardó Bas, és una bibliotecària que té molt en compte els llibres que agraden als infants. Ha tingut molta cura d'explicar aquest conte tot ressaltant aquells aspectes en que els

infants es poden sentir més identificats. Les il·lustracions són expressives i ens pot ser útil a la classe per al treball de les emocions.

- **Portada:** entre els joncs es produeix el trauma del pobre aneguet a qui tothom menysprea. La situació que veiem a la portada ens porta a imaginar la realitat. Els infants podran intuir de què va el conte.

VALORS PSICOLÒGICS DEL CONTE

La construcció de la pròpia identitat va lligada a l'entorn.
Ens agrada de sentir-nos acollits pels nostres amics i germans.
Les experiències que tenim ens fan sentir la felicitat com a possible.
La burla i el menyspreu són conductes indignes.
Quan tot és al seu lloc, l'esperit es pot relaxar i deixa de patir.

ASPECTES LINGÜÍSTICS (text i imatge)

NOMS: animals: gall d'indi, bou, vaca, porc, gall, gallina, oques, gos, gat,
Vegetació: joncs i canyes

VERBS: fugir, rastrejar, cabussar, pondre, esmunyir-se

CARACTERÍSTIQUES: estrofolari, desmanegat, lletjor, no goso,

EXPRESSIONS I FRASES FETES: Com n'és de gran el món! Endavant!

COMPARACIONS: Lleig com... ; el que neda més dret; més gran i més gruixut que els altres;

EXPRESSIONS: Tenir un posat lleig; amb prou feines; sense pensar-s'ho gaire,

SINÒNIMS: duu / porta/ acondueix;

PARAULES DE SENTIT CONTRARI: trist i content

ONOMATOPEIES: crec, crec; cuac, cuac; pum, pum;

DERIVACIÓ: Ànec, aneguet, ànega

DIMINUTIUS: ànec /aneguet

Competències d'expressió:

- Gestual: diferents cares d'expressió de l'aneguet
  - Sorpresa
  - Tristor
  - Por
  - Abatiment
  - Fred
- Oral: Dependrà de com es faci la narració i de les activitats que demanarem als infants.
- Escrita:
  - l'ús dels diàlegs amb una simbologia fàcil d'entendre per quan parla la mare i els aneguets.
  - Les expressions que porten l'admiració al final.
  - Les onomatopeies que les escrivim tal com sonen i no tenen cap altre significat més que el so que es produeix o el significat que se li vol donar
  - ús d'una simpobolgia diferent a la dels diàlegs quan l'ànega pensa: "Després de.....no em ve d'una mica més"

Competències per a la comprensió.

Copsar elements significatius

Desenvolupar les actituds i habilitats que faciliten la comprensió.

PROCEDIMENTS Es poden observar en el conte o deduir, o imaginar o derivar-se'n.

Imitacions de moviments, d'expressions.

Memorització: les diferents estacions de l'any i les seves característiques.

Experimentació i deducció: les aparences no sempre porten a la descoberta real d'un fet.

Estimacions, anticipacions, prediccions

Verificació

Generalitzacions

Participació a debats: ús de la paraula, aportar idees noves, contradir les dels altres companys, argumentació, conclusions

Imaginació

Relacions entre la realitat i la ficció

Relacions entre coneixements previs i actuals.

Aplicació de diversos aprenentatges (lèxic, habilitats, estratègies) en situacions noves.

Consciència de diferents estructures lingüístiques:

textuals: diàleg, explicació científica, narració, descripció,

sintàctiques: frase, negació,

fonètiques: fonemes, sons, vocals, consonants, etc

Comprensió del sentit final de tot un text: parts de l'estructura, característiques més importants dels personatges, etc.

Descoberta de les relacions entre textos diversos: inter – textos

Anàlisi de canvis que es produeixen per la modificació d'un aspecte del conte referit a un personatge, un espai, un temps, un narrador, etc.

Percepció dels diferents punts de vista del fet narratiu segons els personatges interns o externs al conte.

ACTITUDS Es poden observar en el conte o deduir, o imaginar o derivar-se'n. Dependran molt de cada conte.

Bona disposició per a la vida: aguantar per gaudir finalment

Generositat: acceptar que els altres potser tenen raó

Protecció per als més petits i/o ajuda als menys capaços de fer alguna cosa: no es veu al conte, però se'n desprèn

Col·laboració amb els companys malgrat siguin diferents o els veiem diferents de nosaltres

Responsabilitat individual i de grup: cada individu forma part del grup i no es pot menysprear ningú.

Consciència de formar part d'un grup

DESCRIPCIÓ DE LES ACTIVITATS.

1. EXPLICACIÓ DEL CONTE. Sessió conjunta de tota l'escola.

OBJECTIU:

- ❖ Reconèixer diferents tipus de llenguatges: oral, escrit, imatges, símbols...
- ❖ Saber escoltar amb atenció una explicació oral.
Sessió conjunta de tot el cicle.

S'explica el conte mitjançant un POWER POINT on es veuen les imatges. Els nens i nenes de Cicle Inicial ens el llegeixen en veu alta a la resta amb l'ajuda de les mestres.

2. TREBALL DEL TÍTOL.

OBJECTIUS:

- ❖ Diferenciar el text d'una imatge
- ❖ Reconèixer les grafies que surten al títol.
- ❖ Identificar paraules llargues i curtes.
- ❖ Identificar les diferents paraules que formen el títol.
- ❖ Confegir les paraules fixant-nos en les característiques de les lletres i el seu funcionament dintre de la síl·laba.
- ❖ Copiar el títol al seu lloc.
- ❖ Reconèixer les grafies de lletra lligada que surten al conte i relacionar-les amb les de lletra de pal.

ACTIVITATS:

- ❖ Grup 1. Tornem a explicar el conte i apuntem el títol a la pissarra. Observem les lletres. Repartim a cada alumne un full amb el títol i han de pintar les lletres que estem treballant (A i E), repartim una làmina amb un dibuix del conte, tallada en tres trossos (forma de puzzle). Hauran d'enganxar el puzzle sota del títol.

- ❖ Grup 2. Escoltem el conte amb el CD, tenen també el suport de les imatges que jo els ensenyo. Un cop hem acabat treballem la comprensió del conte i els faig preguntes per veure si l'han entès. Escrivim el títol a la pissarra, surten dos nens/es voluntaris: un escriu "aneguet" i l'altre "lleig".

A continuació amb lletres de confegir formen el títol del conte i se'l deixen al costat de la fitxa. Han d'adonar-se quines són les lletres que falten i escriure-les. A sota escriuran tot el títol del conte sencer.

A sota fer el puzle i enganxar-lo al full.

- ❖ Grup 3. Escoltem el conte amb el CD i també amb suport visual del conte però d'una editorial diferent a la del primer dia. Parlem sobre el personatge principal i el que li va passant per comprovar que l'han entès.

Amb les lletres de confegir els nens/es van penjant el títol a la paret perquè tothom el vegi. Veiem que hi ha lletres que s'escriuen diferent de com sonen.

FITXA: Fixar-se que en el títol hi falten lletres, escriure-les prenent com a model el títol que hi ha a la paret. Després tornar a escriure el títol a sota i, finalment, fer el puzle amb la imatge del títol.

Grup 4. Recordem el conte i després entre tots escrivim el títol a la pissarra amb lletra de pal. Ens fixem molt en tots els sons de la G. Amb lletres de confegir construïm lletra per lletra el títol amb lletra lligada. FITXA : omplir els buits del títol amb les vocals necessàries ("lligada"), retallant-les i enganxant-les, i fer el puzzle de la imatge del títol.

3. TREBALL DEL NOM DELS PERSONATGES.

OBJECTIUS :

- ❖ Desenvolupar estratègies de comprensió lectora : reconeixement de les grafies, aparellament per formes, identificar imatge amb text, aparellament dels noms en lletra de pal i lligada...

Tornem a escoltar el conte i triem quins són els personatges principals del conte (aneguet lleig, mare ànega, aneguets, cigne, etc.).

ACTIVITATS :

- ❖ Grup 1. Dividim la sessió en dos parts. La primera part agafem tots els llibres que tenim de l'aneguet lleig i mirem els personatges que apareixen a cada un dels contes. Comprovem que en tots els contes surten els mateixos personatges i ens fixem que cada llibre i surten diferents il·lustracions. Mirem i comparem els personatges de cada il·lustració i parlem de les diferències que hi ha. La segona part consisteix en agafar una làmina on hi ha els diferents personatges del conte i a sota el nom del personatge. Amb els noms dels personatges que els hi donem als alumnes hauran de mirar de relacionar-los amb els dibuixos.

Grup 2. Confegim el títol a la pissarra entre tots i l'enganxem. Els explico que hi ha lletres que ens enganyen i que no sonen. Fem els sons que fan cada una de les lletres.

Presentació de la fulla dels personatges, ens mirem els dibuixos i diem què és cada cosa. Repartim els cartronets, intenten llegir amb ajuda el què diu i ho enganxen al lloc corresponent.

Repartim la fitxa a fer que consisteix en relacionar els noms dels personatges amb el seu dibuix.

- ❖ Grup 3. Tornem a fixar-nos en el títol que hi ha a la paret, tornem a recordar que hi ha lletres que ens enganyen, que no sonen o bé que sonen diferent del que escrivim. Recordem quins són els personatges que intervenen en el conte i cadascun el presentem amb una imatge que anirem posant a la paret, sota del títol. Van sortint per parelles i van confegint el nom de cada personatge (amb les lletres de confegir).
FITXA: Han de relacionar la imatge de cada personatge amb el seu nom corresponent.

- ❖ Grup 4. Escoltem el conte un altre cop. Escrivim entre tots el nom dels personatges principals a la pissarra . A continuació fem la fitxa on hem de copiar el nom dels personatges de la pissarra amb lletra de pal sota el dibuix corresponent i després relacionar-lo amb el mateix nom amb lletra lligada.

4. SEQÜÈNCIES TEMPORALS.

OBJECTIUS:

- ❖ Ordenar les imatges del conte amb l' ordre correcte.
- ❖ Ser capaç d' explicar la historia ordenadament a partir de les imatges.
- ❖ Descobrir les imatges que falten a la seqüència i enganxar-les correctament.
- ❖ Llegir un text curt o una paraula i relacionar-la amb la imatge.
- ❖ Utilitzar estratègies de comprensió lectora.

ACTIVITATS :

- ❖ Grup 1. Entre tots ordenem les 4 làmines a la pissarra amb l'ajuda del mestre. Quan les làmines estan ordenades, les desordenem i els nens/es sols les tornen ordenar de manera individual.

- ❖ Grup 2. Es tracta d'ordenar les imatges del conte. Les haurem de retallar i enganxar al lloc corresponent. A més a més, també retallarem unes etiquetes on hi ha el nom de l'element més significatiu de la imatge (mare ànega, naden a l'estany, aneguet lleig, gallina i gat, cignes) que les haurem d'enganxar a sota dels dibuixos. Necessiten una mica la meva ajuda per llegir què diu a cada lloc.

- ❖ Grup 3. Expliquem entre tots el conte però només amb el suport visual dels personatges que hi ha a la paret.
FITXA: Hi ha només algunes seqüències, les que hi falten han de retallar-les, ordenar-les i enganxar-les al lloc corresponent. Posteriorment han de retallar les paraules amb el nom de l'element més significatiu de cada imatge i, individualment o per parelles, els ajudo que llegir cada etiqueta i ells l'enganxen sota del dibuix corresponent.

- ❖ Grup 4. Lectura comprensiva i seqüència. Recordem el conte amb el CD tot mirant les imatges i el seu ordre. Un cop repartida la feina mirem les imatges que tenim i en parlem. Observem que hi ha espais en blanc i deduïm què passa entre imatge i imatge i en parlem. Iniciem la feina enganxant les imatges al seu lloc i després llegint les frases que hi trobem per tal d' enganxar-les sota el dibuix corresponent.

5. LES PARTS DEL COS.

OBJECTIUS :

- ❖ Adquirir vocabulari relacionat amb les parts del cos dels ànecs.
- ❖ Fer hipòtesis de què diu al text.
- ❖ Utilitzar estratègies de comprensió lectora per llegir les parts del cos.
- ❖ Relacionar cada paraula amb el significat corresponent.

ACTIVITATS :

- ❖ Grup 1. Presentació de més vocabulari per treballar: bec, ales, potes, plomes i cua. Llegeix totes les paraules noves el mestre i traiem les etiquetes del full dels personatges. A continuació repartim les etiquetes als nens i nenes, han d'enganxar-les a sobre de la part que toqui.

- ❖ Grup 2. Presentació d'una fulla plastificada del personatge principal del conte: l'aneguet lleig. Aprofitant que estem treballant i repassant el tema del cos també farem referència al cos del protagonista del conte. Ens mirem les parts senyalades del full (cap, coll, ales, plomes, potes, bec i cua) i seguirem el mateix procés que quan treballem els personatges del conte. També tenim els cartronets i podem jugar amb ells. Repartim els cartronets, intenten llegir amb ajuda el què diu i ho enganxen al lloc corresponent.

6. REESCRITURA DEL CONTE.

OBJECTIUS :

- ❖ Recordar el conte treballat.
- ❖ Ordenar correctament totes les parts del conte.
- ❖ Treballar per parelles descobrint quina part del conte els hi ha tocat i recordar-la tot mirant el dibuix.
- ❖ Escriure el que veuen al dibuix.

ACTIVITATS:

- ❖ Grup 3. Es reparteix el full amb quatre seqüències del conte i anem explicant el conte amb aquest suport visual. A sota de cada imatge i amb el meu ajut van escrivint la seva descripció amb només una o dues paraules.
- ❖ Grup 4 : observem totes les làmines del conte i parlem de què passa a cadascuna d' elles. Repartim aquestes imatges per parelles i cada grupet ha d' escriure sota el dibuix el text decidit .Després ho resseguim amb retoladors i ho llegim en veu alta ordenant el conte.

7. TREBALL EMOCIONS :

OBJECTIUS :

- ❖ Mirar la cara de l' aneguet per tal de veure com se sent en cada imatge.

- ❖ Descobrir i relacionar amb el conte perquè se sent d' aquesta manera.
- ❖ Relacionar els sentiments i emocions de l' aneguet amb les seves vivències personals.
- ❖ Parlar amb la parella de quines circumstàncies els fan sentir a ells/elles d' aquesta manera.
- ❖ Escriure les seves pròpies vivències .

ACTIVITATS :

- ❖ Grup 2 : Emocions treballades : por i sorpresa. Per parelles repartim el dibuix amb una imatge de l' aneguet representant una d' aquestes dues emocions. Descobrim què li pot passar a l' aneguet lleig, com es sent i perquè se sent així. S' hauran de posar d' acord i pensar una situació en que a ells també els hi passi aquella emoció. L' hauran de representar i escriure mitjançant una frase senzilla i curta amb ajuda.
- ❖ Grup 3 : Emocions treballades : por , rebuig i sorpresa. Per parelles repartim el dibuix amb una imatge de l' aneguet representant una d' aquestes emocions. Descobrim què li pot passar a l' aneguet lleig, com es sent i perquè se sent així. S' hauran de posar d' acord i pensar una situació en que a ells també els hi passi aquella emoció. L' hauran de representar i escriure mitjançant una frase senzilla i curta amb ajuda.
- ❖ Grup 4 : Emocions treballades : por, sorpresa, fugida, admiració i tristesa. Per parelles repartim el dibuix amb una imatge de l' aneguet representant una d' aquestes emocions. Descobrim què li pot passar a l' aneguet lleig, com es sent i perquè se sent així. S' hauran de posar d' acord i pensar situacions en que a ells també es sentin així. Les hauran d' escriure mitjançant una frase senzilla i curta.

8. AVALUACIÓ FINAL.

OBJECTIUS:

- ❖ Reconèixer els personatges principals del conte .
- ❖ Intentar escriure lliurement Aneguet Lleig.
- ❖ TIPOLOGIA DE TEXT : LA DESCRIPCIÓ. Escriure mitjançant la ortografia natural la descripció de l' Aneguet Lleig.

❖ Grup 2. Es dóna un full blanc a cada nen/a i se li explica que ha de dibuixar el protagonista del conte. El dibuix ha de ser gran i que ocupi tot el full. Cadascú el podrà dibuixar en la fase que vulgui (quan és petit, quan ja és un cigne...). A la part del darrera hi ha unes línies on cadascú hi podrà escriure el què vulgui referent a l'aneguet lleig.

❖ Grup 3. Recordem molt ràpidament el conte i es dóna un full blanc a cada nen. Hi hauran de dibuixar l'aneguet lleig en la fase del conte que ells vulguin. Al darrera hi escriuran la descripció l'aneguet que han dibuixat.

❖ Grup 4. Es dóna el full en blanc a cada infant i se'ls hi diu que han de dibuixar l'aneguet lleig. (Cada infant el pot dibuixar com ell vulgui, recordant quan acabava de néixer, quan era més grandet o bé quan era un cigne). Quan acabin el seu dibuix, a la part del darrera del full han de fer la descripció de com era en el seu dibuix l'Aneguet lleig.

ACTIVITAT PER GRUPS:

*ACTIVITAT PLÀSTICA PER FOMENTAR LA CREATIVITAT.

Tornem a mirar les il·lustracions dels diferents contes per veure quin tipus de paisatges hi apareixien. Després per parelles han de decidir quin paisatge faran, i mitjançant la tècnica del collage ja poden iniciar l'activitat. El material a triar és variat: robes, paper xarol, cartolines i fulls de colors...

✓ SESSIÓ D' EDUCACIÓ EMOCIONAL:

- ✓ Intertext : Anem tots junts a mirar el Power del gripau Tanau i mitjançant conversa el relacionem amb l' Aneguet Lleig.

Competències: INTRAPERSONAL I INTERPERSONAL: Ser conscients de les nostres emocions i sentiments i aconseguir la autorregulació i l'acceptació de l'altre , :
OBJECTIUS GRALS.: JO: Reconeixement d'emocions i sentiments, autorregulació i gestió emocions, Manténir una autoestima ajustada. L'ALTRE: Empatia: Reconèixer, comprendre i compartir emocions, sentiments i necessitats. Gestionar de conflictes i buscar alternatives, treballar la flexibilitat.

